

መደረ ሚኒስትር ጉዳያት ወጻኢ

አቶ ዑስማን ሳልሕ አብ መበል

77 ጉባኤ ሓፈሻዊ ባይቶ ሕቡራት ሃገራት

26 መስከረም 2022 ኒውዮርክ

ክቡር ፕረዚደንት

ክቡራት መራሕቲ ሃገራትን መንግስታትን

ክቡራት ተሳተፍቲ

ፈለግ፡ ፕረዚደንት መበል 77 አኼባ ሓፈሻዊ ባይቶ ኪንካ ብምምራጽካ የሃና ክብል አፍቅደለይ። ከምኡ'ውን ክቡር ዓብደላ ሻሂድ አብ መበል 76 ጉባኤ ንዘርአዮ ዕውት መሪሕነት የሃና እብል።

ዓመታዊ አኼባ ሓፈሻዊ ባይቶ ሕቡራት ሃገራት፡ “ንጥብ-መቐይሮ፡ ሱር-በተኻዊ ፍታሕ ንጥንግናግ ብድሆታት” ብዝብል ቴማ፡ አብ አዝዩ አተሓሳሳቢ፡ ዓሚቕን ዝተወሰሰበን ብድሆታት ዝተኸሰተሉ እዋን ይካየድ አሎ። ጽልዋ ናይዚ ብድሆታት'ዚ፡ አብ ኩሉ ኩርናዓት ዓለምና ዘንጸላሉ ዘሎ እዩ።

አብ ዝሓለፈ ክልተ ዓመትን ፈረቓን ለበዳ ኮቪድ 19 ብደረጃ ዓለም ገዢ ሰብአዊ ክሳራ ምውራዩ ዝፍለጥዮ። ዘቤታዊ ምንቀሳቃሳ ቁጠባን አህጉራዊ ሕጽረት ቀረባትን ስለዘስዓበ ድማ፡ ሕዱር ቀጠባዊ ማህሰይቲን መዋቕራዊ ጸገማትን አኸቲሉ አሎ።

እዚ መዓት'ዚ ገና እናቐጸለ፡ ሳዕቤናት ክለማዊ ለውጥን ዓለማዊ ዋዒን እውን ይብድሃና ኣሎ። እዚ ድማ፡ ነቲ ድሮ ኣብ ተኣፋፊ ደረጃ ዝርከብ ኩነታት የጋድዶ ኣሎ።

ኣብ ርእሲ'ዚ፡ ምስ ኡናት ኡክራንያ ዝተኣሰረ፡ ፍሉይን ሓደገኛን ሳዕቤን ክህልዎ ዝኸእል መጠነ-ሰፊሕ ተኸእሎታት ህልቂት፡ ነቲ ቅልውላው ተራእዩ ናብ ዘይፈልጥ ጽፍሒ ኣዕሪጉዎ ይርከብ።

ለቦዓ ኮቪድ-19 ንጎሲ ገዲፍካ፡ እዚ ንኣድሕዱ ዝተጠናነገ ብድህታትን ስፍሓት ናይቲ ቅልውላውን፡ ድምር ሳዕቤን ኣብ ትሕተ-ቅርጺ ዓለማዊ ምሕደራ ዘሎ ድኻማትን ሃንፋትን ዘነጽር ምልክት እዩ። ውጽኢትን ነጸብራቕን ናይቲ ንልዕሊ 30 ዓመታት ዝጸንሐ ውዳቕ እንኩ-ቀጽራዊ ዓለማዊ ስርዓት ድማ እዩ።

ግደ ሓቂ፡ እቲ ብዙሕ ዝውደስ “ሕጊ ዝሰረቱ ዓለማዊ ስርዓት”፡ ንዝንቡዕነት፡ ዘይሚዛናውነትን፡ ዘየሳኒ ስርዓተ-ልምድን ሕጊታትን ዝውክል'ዩ። ብመሰረቱ ንረብሓ መብዛሕትኦም ህዝብታት ብምጉሳይ፡ ንጥቕምን ሓለፋታትን ናይቶም ቀንዲ ሃንደስቲ ክዕቅብ ዝተዳለወ እዩ። እንከ ስነ-ሓሳባዊ ኣረኣጺያኡ፡ ንታሪኻዊ ድሕረ-ባይታ፡ ንፍሉይ ክውንነትን ባህልታትን፡ ልዕሊ ኡሉ ድማ ንናጻ ሕርያ ፖሊሲ ልኡላውያን ህዝብታት ቦታ ዝህብ ኣይኮነን።

ኡሎም ካልኣት ልኡላውያን ህዝብታትን ሃገራትን፡ ኣብ ኣህጉራዊ ዝምድናኦምን ዘቤታዊ ፖሊሲታቶምን፡ ነቲ ኣብ ምህሙንን ቁናንን “ሕግታት ኣህጉራዊ ስርዓት” ዝተቐመጠ “ወርቃዊ መለክዒታት” ኣሚን ኢሎም ክቐበሉዎ እዩ ትጽቢት ዝግበረሎም።

ኣብ ናይ መወዳእታ ትንታኑ፡ ኣብ ዝሓለፈ ሰላሳ ዓመታት ብፍላይ ኣብ ኣፍሪቃን ማእከላይ ምብራቕን ዝተፈጸመ ብዙሕ ዋጋ ዝሓተተ ምትእትታው ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያት፣ ዘይሕጋዊን እንከ ቀጽራዊን እገዳታት፣ ንሰብኣዊ መሰላት ኣዘንቢዕካ ከም መሳርሒ ምጥቃም፣ ብሓጺሩ ኡሎም ኣህጉራውን ዞባውን ዘይምርግጋኣት፡ ብቐጥታ ካብቲ ግጉይ ዓለማዊ ምሕደራ ዝምንጭወ እዮም።

ኣሉታዊ ጽልዋ ናይዚ ግጉይ ስርዓት ኣብ ልኡላውያን ሃገራትን ህዝብታትን ‘ዓለማዊ ደቡብ’ (ግሎባል ሳውዝ) ጥራይ ዝተሓጽረ ኣይኮነን። ትሕቲ 1% ካብ ህዝቢ፡ 99% ሃገራዊ ሃብቲ ዝውንኑ ምጻኖም መርኣያ ቁናን ሚዛን እዩ። ንክለማዊ ለውጢ መመሊሱ ዘጋድድ ዘሎ ልንም-ኣልቦ ኣህላኸነት ዘተባብዕ፣ ንሕብረተሰባት መቐቐሎ ፍሉይን ዘይንቡርን ውልቃውነት ዝኡስኩስ፣ ኣብ መወዳእታ ርህራሄን ማሕበረሰባዊ ክንክንን ዘጥፍእ፡ ኣብ ውልቀ-ሃገራትን ብሓፊሻ ዓለምን ንዘሎ ማሕበራዊ ምትእስሳርን ምርግጋእን ዝዘርግ ሓደገኛ ዝንባለ ድማ እዩ።

ክቡራት ተሳተፍቲ!

ብዛዕባ ጉድለታት ዓለማዊ ቅርጺ ምሕደራ ዘለኒ ርእይቶ፡ ከምቲ ኣብ ቴማ ናይዚ ሓፊሻዊ ባይቶ ዝተነጸረ፡ መንግስቲይ እዋናውን ህጹጽን መፍትሒታት ንምርካብ ካብ ዘለዎ ሓፊሻውን ርጡብን ድሌት ጥራይ ዝምንጩ ኣይኮነን። ኤርትራ ብሓቂ ግዳይ ናይዚ ግጉይ ኣህጉራዊ ስርዓትን ውጉዝ እገዳን ኮይና እያ። ብመገዲ ኣገልገልቲ ሓይልታት ቀጻሊ ግጭትን ዘይምርግጋእን ምፍጣር፣ ከምኡ'ውን ንሰብኣዊ መሰላት ከም መሳርሒ ተጠቓምካ፡ ነዛ ሓዳስ ሃገር ምግላልን ምንጻልን ካልእን ዘጠቓልል ተግባራት ተኻዪዱን ይካየድ ኣሎን።

ዝኸበርኩምን ዝኸበርክንን!

ኩላትና ከም እንሰማማዓሉ፡ መጠን ስሕበት ናይቲ ዓለምና ክትቃለሶ ዘለዎ ዝተሓላለኸ ጸገማት ገዢ ብምዃኑ፡ ህጹጽን ኣጠቓላሊን ናይ ምፍጥስ ስጉምቲ ዝጠልብ እዩ። ብሓቂ ኣብ ናይ ዕዳ ግዜ ኢና ንነብር ዘሎና። እቲ ዝጸንሐ ትሕተ-ቅርጺ ዓለማዊ ምሕደራ ሕጋውነቱ ኣጥፊኡ፡ ንቅጻልነቱ ወሳኒ ዝኾነ ኣገዳሲ ዓለማዊ ሚዛን ስሒቱ ይርከብ። ኣብዚ እዋንዚ፡ ነዚ ኩነት'ዚ ንምግግም ትንሳኤ የድልየና፣ ነዚ ሓደገኛ ዝንባላ'ዚ ንምእራም ሰናይ ፖለቲካዊ ድሌት ይሓተና። ኣእምሮና ናብቲ ንኹሉ ዝሓቁፍ፡ ፍትሓውን ርህራሄን ዓለማዊ ስርዓት እንተቐንድናዮ፡ ኣብ ኢድ ደቂ-ሰብ ዘሎ ጸጋታት፡ ቴክኖሎጂያዊ ፍልጠት ኣኸል-ታርፍ ምዃኑ ክንፈልጥ ይግባእ።

በዚ መንጽር'ዚን ምቕሉል ርእይቶናን፡-

1. ዓለምና ይኸ-ንስርዓት ሕቡራት ሃገራት፡ ምሉእን ማዕረን ተሳትፎን ውክልናን ዘረጋግጹሉ፡ ኣብምርድ-ዳእ እተሰረተ ሓድሽ ኣህጉራዊ ስርዓት ክሕንጽጽ ኣለዎ፣

2. ማዕርነትኩለንአባልሃገራት፡ ምክባርልኡላውነትን ፖለቲካዊና ጽንትን ሃገራትን ለመዘብታትን ዘረጋግጽ ቅዱስ መትከላት ክክበር አለዎኛ፤
3. አብኩሎም ውሳኔዎቹን አሳይተው ያን አካላት ፍትሐዊ ውክልና ኩለን አባል ሃገራት ብተግባርን ዘላቕን አገባባት ክረጋገጽ ይግባእ፤
4. ንሓባራዊ ምዕባል ዝዕንቅጹ ምሩጻትን ከፊላውን መለክዒታት ተወጊዶም፣ ዓሚቕ ክለሳ ዘድልዮ ርህሩህን ፍትሐውን ማሕበራዊ ስርዓት ምኡስ ካስ የድሊ።

የቐንደላይ